



Tusen skäl att leva

Bli en modgivare

Predikan, Korskyrkan, Borås, 3 januari 2010, Micael Nilsson

2 Kor 1:19: "Guds son, Kristus Jesus, som vi har förkunnat bland er, jag och Silvanus och Timotheos, han var inte både ja och nej, i honom finns bara ett ja."

Ann Heberlein, teologie doktor i etik, debattör och kulturskribent, skrev för ett år sedan en bok med titeln: "Jag vill inte dö. Jag vill bara inte leva". Boken handlar om hennes depression och om kampen med livsledan. "Jag vill inte dö. Jag vill bara inte leva."

Jag har en annan bok i mitt bibliotek, biskop Dom Helder Camaras lilla bok med titeln "Tusen skäl att leva". Hans bok har inspirerat mig att sätta samma rubrik över vårens predikoteman. I en tid där det talas om kris på så många områden vill vi samlas, inte för att blunda för något av detta, men för att till detta lägga ytterligare fakta genom att läsa ett antal starka, ljusa och lyftande bibeltexter. Bibeltexter som stärker livsglädjen och motivationen och som lyser upp vägen mot framtiden som gatlampor en mörk vinternatt.

På det sättet vill vi ställa våra liv inför den Gud som säger sitt oreserverade ja till våra liv: "Guds son, Kristus Jesus, som vi har förkunnat bland er... han var inte både ja och nej, i honom finns bara ett ja."

Det betyder inte att Gud är konturlös eller utan åsikter om rätt eller fel. Visst måste Gud säga nej ibland, som en far som säger nej när hans treåring vill låna den farliga kniven. Men håll med om att ett sådant nej till en enskild fråga i själva verket är ett stort ja till barnet. Gud vill dig väl. Gud vill ditt liv. David skriver: Ps 22:10: "Från min födelsestund är mitt liv i din hand, alltsedan jag blev till har du varit min Gud."

Fundera gärna över denna fråga: Vad är det egentligen att ställa sitt liv inför den Gud som säger sitt oreserverade ja till våra liv? Vad innebär det för mitt sätt att se på mig själv - och på dig?

Får jag be dig att stå upp. Jag tänker nu läsa välsignelsen över dig. Om du vill kan du välja att öppna dina händer och sträcka fram dem framför dig, som om du var beredd att ta emot en gåva. 4 Mos 6:24-26:

"Herren välsigne dig och bevar dig.

Herren låte sitt ansikte lysa över dig och vare dig nådig.

Herren vände sitt ansikte till dig och giv dig frid."

I 3500 år har trons folk välsignat varandra med dessa ord. Med orden om Guds lysande ansikte som är vänt till våra liv. Varje förälder vet någonting om detta. Långt

innan barnet lär sig sitt första ord börjar en fin kommunikation mellan mor och barn. Barnet söker mammas ansikte. Det lär sig när ansiktet lyser. Och en dag ler barnet tillbaka. Mammas lysande ansikte har tänt samma ljus i barnets ansikte. Kommunikation. Kärlek förklaras. Trygghet.

Vad är det att spegla sig i Guds lysande ansikte? ... att leva livet med livets Gud? ... att höra Guds ja över det egna livet, och att, likt barnets gensvar, säga sitt eget ja till Gud?

Att säga ja till Gud är att också säga ja till Guds vilja. Jesus sa: - Följ mig.

När vi var samlade förra söndagen sa jag att jag tror att det är svårt att uppleva livet riktigt levande eller meningsfullt om vi inte också upplever vårt arbete meningsfullt.

Jesu ord: - "Följ mig", är mycket innehållsrika. Uppmaningen består av två ord. Ordet: "mig", som är en inbjudan till personlig gemenskap med Jesus själv, och ordet följ, som är en uppmaning att fortsätta det Jesus påbörjat. - Följ mig, är alltså en inbjudan att leva livet, både MED och FÖR Gud.

Det är två ord, men de innehåller minst tusen skäl att leva. Nu vill jag visa dig på en konsekvens som dessa ord, d.v.s orden "följ mig", skulle kunna få i våra liv. Om du vill ha en fin utmaning, och hjälp att leva ett meningsfullt liv är detta Bibelns uppmaning till dig: - Du får hjälp att leva ett meningsfullt liv när du hjälper andra människor att leva ett meningsfullt liv. Ett underbart skäl till att leva är att du kan hjälpa andra att hitta skäl för att leva.

JOSEF - TRÖSTENS SON

Bibeln berättar om en mycket viktig man i den första församlingen. Han är inte något av de stora affischnamnen i Apg, som Petrus eller Paulus, ändå har det hänt att jag undrat hur det skulle gått för den första kyrkan utan honom. Hans liv är en oerhört fin utmaning för oss. Josef, för det är hans namn, eller som han också kallades Barnabas, lever ut ett tydligt exempel för oss att försöka efterlikna. Josefs liv är nämligen på många sätt ett underbart exempel på en människa som förstått att Gud är ett stort ja till alla människor, och som försöker klä denna tro i ett väldigt livsbejakande vardagsliv.

Josef kom från en stor familj på ön Cypern. Redan som en ung man begav han sig av till Jerusalem för att besöka sin kusin, där han kom till tro och blev så en av den första församlingens medlemmar.

Han visade sig snart vara begåvad med stora och viktiga ledaregenskaper, men Josef sökte aldrig någon position. Hans tycks ha en enda stor ambition, och passion i sitt liv, nämligen att trösta och uppmuntra andra. Paulus skriver i Rom 12:8 om "tröstens gåva hos den som tröstar och förmanar". Både ordet trösta och förmana kommer från samma ord i det grekiska språket och betyder egentligen att man går vid någons sida. Josef hade den gåvan. Josef gav sitt liv i uppmuntrandets tjänst.

Bibeln berättar hur han greps av de fattigas situation och därför sålde det jordstykke han ägde för att ge pengarna åt dem som behövde dem bättre. Sådan var han Josef, som också kallades Barnabas. För apostlarna gav honom namnet Barnabas. Det betyder "Tröstens son". Ett namn som var betecknande för det liv Josef levde.

Han är som sagt inte det stora affischnamnet i Apg, men det är nog ändå sant att

kyrkan aldrig hade blivit vad den blev utan honom. Låt mig visa dig vad jag menar genom att lyfta fram några tydliga kännetecken för hans liv.

JOSEF BRYDDE SIG OM MÄNNISKOR

Det tog sig i praktiskt uttryck när Josef sålde det han hade för att ge pengarna till andra. Den som tar sin tjänst att bli en uppmuntrare på allvar kommer nämligen att bli en generös människa. Generös när det gäller tid och kraft. Generös när det gäller pengar eller ägodelar.

Sådan var Josef. Hans omtanke om andra fick kosta något. Det går ju an att vara idealist men frågan är om det får kosta något. När andra pratade handlade Josef. Han var inte en skrällande cymbal, med stora ord och ett litet hjärta. Josef var på riktigt.

En av de stora drivkrafterna i hans liv tycks ha varit att bli vän med sådana människor som andra såg ner på. Minns du berättelsen i Apg om den nyomvända Paulus. Paulus, som varit kyrkans argaste motståndare och förföljt församlingen, mötte Jesus på vägen till staden Damaskus och blir omvänd. Kyrkans mest fruktade förföljare blir frälst. Därefter kommer den nyomvända Paulus ner till Jerusalem. Han är minst sagt i en svår situation. De judiska ledarna såg honom som en avhoppare, som en vindflöjel, som en överlöpare.

De kristna å andra sidan mindes hur Paulus helt nyligen förföljt dem och var rädda för honom. De vågade alltså inte lita på honom. Kort sagt: Ingen ville veta av Paulus. Ingen, utom Josef. Barnabas var den ende av församlingens medlemmar som vågade närma sig Paulus. I Apg 9:29 läser jag: "Han tog honom med sig."

Och vi står alla i tacksamhetsskuld till Barnabas för att Paulus blev missionären, aposteln och författaren Paulus. Man måste ju undra: Vad hade det blivit av Paulus utan Barnabas? En nyfrälst, utfrusen man. Hade han dött där i vildmarken, lämnad utfrusen i kylan?

Det är Paulus vi minns efter alla år, men vid sidan av Paulus fanns Barnabas med sitt stora hjärta. "Han tog honom med sig." Ser du att Josefs liv utmanar oss?

"Vi längtar alla efter att vara efterlängtrade" skriver Nils Bolander. Men den stora tragedin är att många lever utan att vara efterlängtrade av någon. Tänk vad några få ord kan betyda, när någon trycker din hand och säger att det är roligt att se dig. Uppmuntrandets tjänst är inte alls omöjlig. Det krävs heller inte särskilt mycket för att din dag ska bli ljusare och dina steg kännas lättare. Jag tror att Josef var en sådan som älskade att få trycka människors händer och säga, från hjärtat: - Så bra att du är med!

Josef var sådan. Men vi är olika. Paulus tycks inte ha varit det. Paulus var visionären, nästan alltid på väg framåt, och som ibland kom i konflikt med sin omgivning. Bibeln berättar om Johannes Markus, en ung man som reste med Paulus, men som misslyckades och svek honom.

Paulus dumpade honom. Paulus ansåg att man inte kunde lita på Markus. Då berättar Bibeln så här, Apg 15:39. "Det kom till ett så häftigt uppträde att de skildes åt. Barnabas tog med sig Markus och seglade över till Cypern."

Vad ligger bakom orden "häftigt uppträde", tror du? Det låter i mina öron som en

ganska skarp konflikt. Paulus ville inte låta sig hindras. Han måste vidare mot nya uppdrag. Men Josef, å andra sidan, kunde inte bara lämna Markus där vid vägkan- ten, slagen och uppgiven.

Om vi nu tänker att allt var fullkomligt och frid och fröjd i den första församlingen så var väl detta också nyttig läsning. Också den första församlingen bestod av männi- skor. Men mitt i detta, fanns Gud, trots allt.

Jag kan dock inte låta bli att le lite när jag läser Paulus allra sista brev i livet, nämli- gen 2 Tim, och ser honom skriva till Timoteus, 2 Tim 4:11: "Ta med dig Markus hit, han är till god hjälp i mitt arbete." Var inte det hoppingivande? Paulus kunde ändra sig.

Men det var Barnabas som hjälpte Markus upp igen.

Barnabas är i mångt och mycket verksam i det undanskymda. Men tänk efter hur viktig hans tjänst är.

Han tog sig an Paulus, och Paulus blev missionären och brevförfattaren Paulus. Han tog sig an Markus, som enligt traditionen förresten också skrev en bok. Du kanske t.o.m. har läst den. Den heter Markusevangeliet.

JOSEF VAR EN BROBYGGARE

Barnabas stod vid Paulus sida. Barnabas stod vid Markus sida. Barnabas fick också stå vid en församlings sida.

En gång fick Josef nämligen ett specielluppdrag av kyrkans ledare. Lyssna, Apg 11:19-24: "De som hade skingrats under den förföljelse som började med Stefanos nådde ända till Fenikien, Cypern och Antiochia, och de förkunnade ordet endast för judar. Men några av dem var från Cypern och Kyrene, och när de kom till Antiochia predikade de också för icke-judar och lät dem höra budskapet om herren Jesus. Her- rens hand var med dem, så att ett stort antal kom till tro och omvände sig till Herren. Ryktet om detta nådde församlingen i Jerusalem, och man skickade Barnabas till An- tiochia. När han kom dit och fick se bevisen på Guds nåd blev han glad och manade alla att helhjärtat hålla sig till Herren; han var en god man, fylld av helig ande och tro. Och åtskilliga människor vanns för Herren." Detta är en härlig liten teckning av en människas liv och påverkan på andra. Först spreds kristendomen bland judar. När församlingen grundades i Antiokia och de första hedningarna kom till tro ville ledarna i Jerusalem veta vad som höll på att hända. Detta var något nytt, och måste skötas klokt och noggrant. Alltså skickades Barnabas till Antiokia. Vilket förtroende!

Så läser vi: "När han kom dit och fick se bevisen på Guds nåd blev han glad och ma- nade alla att helhjärtat hålla sig till Herren." Barnabas byggde broar mellan de två grupperna i församlingen och väckelsen kunde skjuta ny fart.

Kyrkan har alltid behövt människor som Barnabas. Naturligtvis behövdes Paulus, som bröt ny mark och grundade nya församlingar, men utan människor som Barna- bas hade dessa församlingar knappast blivit gamla. Kyrkan behöver brobyggare som visar syskon vägen till varandra.

JOSEF BEHANDLADE ALLA LIKA

När Jesu motståndare en gång försöker snärja Jesus för att få något att ställa honom till svars för måste de ändå ge honom detta erkännande: - Vi vet att du inte tar hän-

syn till person. Det samma kan sägas om Josef. Josef uppträdde på samma sätt mot de judekristna i Jerusalem som mot de hednakristna i Antiokia. Josef behandlade den unge vacklande Johannes Markus med samma respekt som världsevangelisten Paulus.

JOSEF KUNDE GLÄDJA SIG MED ANDRAS FRAMGÅNG

Han visar det i sitt förhållande till Paulus. Apg 13 berättar hur Barnabas och Paulus arbetade som lärare i Antiokia. Paulus var nybörjare och Barnabas den självskrivne ledaren. Så var det också i inledningen av missionsarbetet på Cypern i samma kapitel. Men när de lämnar Cypern för att fara till Asien läser vi om Paulus och hans följeslagare Barnabas. Något hade alltså hänt på Cypern. Barnabas hade fram till detta stått vid Paulus sida, och tagit honom med sig. Nu hade han också tagit ett steg åt sidan för att släppa fram Paulus.

Det är en sant vis ledare som inte vill hindra andra att växa vidare genom att sätta upp sig själv som standard för vad alla andra ska vara. Visa ledare tillåter andra att komma längre än vad de själva har gjort. På alla dessa sätt är Barnabas en stor man.

AVSLUTNING

Låt oss nu avsluta. Många hundra år har gått sedan den första kyrkan växte fram. Vi återvänder ändå ganska ofta till just den tiden genom de bibliska berättelserna. Knappast är väl Josef Barnabas den vi först kommer att tänka på. Han var ju inte ledargestalten som Petrus eller den store missionären som Paulus, eller församlingsledaren som Jakob. Men ändå, vad viktig han är! Hur skulle det ha gått med den första väckelsen utan honom?

Och hur skulle vi kunna bygga församlingar utan människor som honom? Utan mogna kristna som genom sina liv visar församlingen vägen till sann andlighet och sann mänsklighet.

Många skulle kunnat vittna om Josefs betydelse. Människor skulle kunnat berätta om pengar i en svår situation, om ett tröstande samtal i sorgen, eller om ett uppmuntrande ord mitt på kyrkorget. Ibland var Josef anledningen till att man inte gav upp. Guds utmaning genom Josefs liv till oss är denna, och jag lånar Paulus ord från 1 Thess 5:14: "... tala de oordentliga till rätta, uppmuntra de modfällda, stöd de svaga, ha tålmod med alla."

Tänk efter: Har du mött någon som Josef. Om du har det är jag övertygad om att han eller hon betytt mycket för dig. Det är en underbar utmaning till oss att på samma sätt bli en positiv kraft i andra människors liv.